

מאמר שבועי בדרכי עבודת ד' ועניני הזמן

מפי רבן של ישראל מרן פוסק הדור

הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

גאב"ד ירושלים ומרא דארעא קדישא

פרשת לך לך תשפ"ד

בן תורה יונק את השקפתו רק מהתורה ולא ממקורות זרים

"ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" (י"ב, א).

המפרשים ביארו שאין הכוונה רק להתרחק מהם באופן מעשי בגופו, אלא להתנתק מהם גם בדעות והשקפות כדי שיוכל לזכות להגיע למעלה עליונה, ולכן הקדים תחילה "בארצך", שכן קל יותר לאדם להתנתק בדעות מאנשי ארץ מגוריו שלא היה לו שייכות עמהם כל כך, ואח"כ הוסיף עוד שיתרחק גם מ"מולדתו" והיינו גם מהאנשים שהיו דרים עמו בעיר מולדתו מילדותו, שאליהם הוא מחובר יותר מטבעו, ואח"כ הוסיף שעליו לנתק עצמו אפילו מ"בית אביך" הקרובים אליו בקרבת משפחה שיותר קשה להתנתק מהם.

והדברים נפלאים, שאפילו קודש הקדשים כאברהם אבינו היה צריך לפעולות מיוחדות להתנתק מחברת שכניו הרעים כדי שלא ישפיעו עליו לרעה, ובדומה לזה מצינו ביעקב אבינו שקודם הליכתו ללבן למד תורה י"ד שנה אצל שם ועבר, והרי שידע שכדי להיות במחיצת לבן הרשע צריך הכנה רבתא של לימוד תורה בשקיעות עצומה י"ד שנה כדי שלא להיות מושפע מהרשע, שכן המגע עם הרשעים ועם הסביבה החיצונית פוגם אפילו בקודשי הקדשים כאברהם אבינו ויעקב אבינו.

ורמז יש בדבר לכל אחד, שמי שרוצה להיכנס לצבא ה', צריך להתנתק מהסביבה הרחוקה מדרך ה' - ואפילו אם הם קרובים אליו בדרגת קורבה של "ארצו" או "מולדתו" או אפילו "בית אביו", וצריך לינוק את השקפתו רק מהתורה ולא להיות שייך כלל להשקפת הרחוב או למקורות זרים שנושבים בהם רוחות שלא עפ"י דרך התורה.

מודריגת גדולי ישראל בשמירת עיניים

"הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את", (י"ב, א).

פירש"י "עד עכשיו לא הכיר בה מתוך צניעות שבשניהם, ועכשיו על ידי מעשה הכיר בה", ע"כ.

ותמהו האחרונים היאך הותר לאברהם אבינו שלא להסתכל באשתו עד עכשיו, והרי בגמ' בקידושין (מ"א ע"א) אמרו "אסור לאדם לקדש אשה עד שיראנה, שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו".

וזכרנו מילדותי ששמעתי מפי הגאון הקדוש רבי אלחנן וסרמן זצ"ל ליישב בזה, דכיון שיסוד האיסור לקדש אשה עד שיראנה הוא מפני שמא תתגנה עליו, לכן אצל אברהם אבינו שלא היה עתיד לראותה [והיינו שלא היה עתיד להסתכל ולהתבונן ביופיה] לא נאסר עליו כלל לקדשה בלא לראותה.

והנה בזמנינו אין זה שייך להשיג מדריגת אברהם אבינו ממש, אבל מ"מ ראיתי את הגה"צ רבי הירש גליקסון זצ"ל חתן מרן הגר"ח מבריסק, שמעולם לא הסתכל בצורת אשה עד שקומתו נעשית כפופה למטה מרוב שהורגל ראשו להיות מוטה כלפי מטה, וכן הגה"צ רבי מרדכי פגרמנסקי זצ"ל נזהר בזה מאוד, ודודתי מרת רעכא שטרנבוך שהתעסקה הרבה בענייני הצלה והיתה באה אליו מידי יום להתיעץ עמו בענייני הצלה, סיפרה לי שפעם אמר לה ר' מרדכי על פלוני שהוא נדיב לב, וכאשר שאלתו מניין לו זאת, השיב שהוא רואה כן על פניו, והוסיפה ושאלה א"כ מה רואים על פניה, והשיב לה שמעולם לא ראה אותה, והיה הדבר לפלא בעיניה, שכן דיברה עמו רבות בענייני הכלל, ואעפ"כ מעולם לא ראה אותה.

הגדרת ישמעאל לדורות - "פרא אדם"

"והוא יהיה פרא אדם" (יב, טז)

בפירוש מהרי"ל דיסקין כאן כתב: "ידוע שבכל מקום יבא שם התואר אחר שם העצם כמו ועיר פרא וגו' (איוב י"א) וכמו איש נבון, איש חכם, אדם טוב, אדם רע, שם העצם קודם ולא נמצא כמעט בשום מקום במקרא שם התואר קודם, ויתכן לומר שכאן רמז רמז שעיקרו יהי' פרא, ושם אדם יהי' טפל אצלו לשם פרא, כי

דברים שנאמרו השבוע על מצבינו בעת הזאת

דברי חיזוק לבני תורה לעת הזאת

(מתוך דברים שנאמרו השבוע בסוף ה'שיעור כללי' בהיכל הישיבה הק')

זכרנו שלפני המלחמה העולמית, אם יהודי אחד בוורשא היה נפטר בקיצור ימים ושנים, אז כל היהודים היו רועשים על זה ומתפללים הרבה, ועכשיו בעוונותינו הרבים התרגלנו לזה ואין מתפעלים כלל כששומעים על לוייה, אבל באמת צריך להתעורר מאוד.

ובעת הזאת צריך לעורר במיוחד לנצל הזמן ללימוד התורה ביום שישי ובשבת קודש ובמוצאי שבת, ובאמת יש הרבה מאוד זמן ביום שישי ובשבת ללמוד, וצריך לאסוף זכויות, וכל יהודי יכול להיות 'עשיר' גדול בזכויות, שבכל רגע אפשר לאסוף עוד, ומי שמנצל הזמן מרוויח אוצר גדול.

וכבר אמר הנצי"ב כששאלו אותו מה הם זמני הלימוד הישיבה, והשיב, לזמן הלימוד אין שום סדרים, שכל הזמן לומדים, ורק לאכילה ושינה יש זמנים קצובים, אבל חוץ מזמני האכילה והשינה ההכרחיים, הרי בכל שאר הזמן יושבים ולומדים.

ולכן כל אחד יראה לקבל על עצמו שינוי לטובה, ואמנם בתחילה זהו קשה לעשות שינוי אבל העקשן יצליח, ודברים אלו אינני אומר לכם מכלל השערות אלא מכלל מה שראיתי בעיני בעבר, וגם אצל גדולי ישראל היו מהם שלא ראו אצלם בנערותם 'גאונות', אבל מאחר שהתעקשו והיו עם יראת שמים, גדלו וצמחו גדולי הדור. והשי"ת יעזור שיהיה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ונראה בקרוב ישועת ה' כהרף עין.

עצה גדולה להצלה בשעת מלחמה

(נאמר השבוע לבני כולל 'תשובות והנהגות' בסוף 'שיעור הלכה')

א.ה. השבוע מסר מרן שליט"א שיעור בהלכות 'זמן קריאת שמע' לתלמידיו בני כולל 'תשובות והנהגות', ובסוף השיעור הוסיף מרן שליט"א דברים אודות סגולת אמירת קריאת שמע בזמנה בזמן מלחמה, וכדלהלן:

"**בסוף** דברינו ברצוני להזכיר, שכל דברינו אודות זמן קריאת שמע נוגע מאוד לעת צרה שאנו נמצאים עכשיו עם בני ישמעאל, שהלא קריאת שמע בזמנה זהו סגולה להינצל במלחמה, וכדאיתא בגמ' בסוטה (מב, א) על משוח מלחמה שצריך לומר 'שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה' וכו', ואמרינן בגמ' "מאי שנא שמע ישראל אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית אי אתם נמסרין בידם", ע"כ.

וביאור הדבר נראה, שבקריאת שמע מכריז האדם 'ה' אלוקינו ה' אחד', והיינו ש'אין עוד מלבדו', ואין שום מקרה אלא הכל מהקב"ה ולכל 'חץ' יש כתובת, ולכן עומד לו קיום מצוות ק"ש לשמור עליו שלא ייפגע במלחמה.

וזהו הטעם שהש"ס פתח תחילה בעניין קריאת שמע, [וכדתן בברכות דף ב' ע"א "מאמתי קוראים קריאת שמע"], כיון שבקריאת שמע תלוי כל הצלחת היהודי, ומי שקורא קריאת שמע בזמן ומכוון לקבל עול מלכות שמים, יש כח בסגולת המצוה להגן עליו כל היום כולו.

ומכאן יתעורר כל אחד לקרוא ק"ש בזמנה ובכוונה גדולה, וזהו עצה להינצל במלחמה.

הזדמנות נדירה לשמירה ולהצלה!

בעצת מרן רבנו שליט"א ובשל המצב הקשה בארה"ק, ישנה אפשרות לקבלת עלה ערבה מהערבות של מרן שליט"א, שהינה סגולה עתיקה ומנוסה לשמירה מכל רע.

בהו"ק של 20 שקלים לחודש למערכת להדפסת והפצת הגליונות השבועיים ממרן שליט"א (למשך שנה) תקבלו את הסגולה הנדירה לביתכם, ותזכו להיות שותפים במערכת זיכוי הרבים העולמית בהוצאת מעל מאה אלף גליונות בחודש

הכמות מוגבלת מאוד, הקודם זוכה!

הביאו שמירה לביתכם בטלפון 0799691219 (שלוחה 3)

ברכת מול טוב לירידינו הדגול הרה"ג ר' יצחק אב"ס שליט"א לרגל שמחת אירוסין בתו הכלה המהוללה שתחי' עם החתן המופלג הבה"ח חיים הי"ו בן הגאון הגדול רבי דניאל וולפסון שליט"א ראש ישיבת נתיבות החכמה

יה"ר שיעלה היוזוג יפה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל אבי"ר

זה יהי העיקר, עכ"ד.

וכמו"כ הקדוש החפץ חיים זצ"ל נשאל פעם אודות היחסים בין היהודים לבני ישמעאל באחרית הימים, והשיב ואמר "התורה הקדושה היא נצחית, וכיון שאמרה תורה 'והוא יהיה פרא אדם', הרי בהכרח שהישמעאלים יהיו פראי אדם לנצח, ואין שום אפשרות לאלף אותם ולעשות מהם עם מתורבת, כי השם פרא צמוד להם לעולם ולא יזוז מהם, ואף אם ישכיל איזה ישמעאלי ויהיה דוקטור, לא ייהפך לבן תרבות אלא השם "פרא" יהיה צמוד לו - והרי זה "פרא דוקטור" כי זהו שם העצם שלהם.

ונאנח החפץ חיים ואמר, אוי, מי יודע מה עוד הפרא אדם הזה עלול לעשות לעם ישראל באחרית הימים, עכ"ד. [הובא בסי' נאות דשא להג"ר שמעיה אליעזר דיכובסקי זצ"ל עמ' י"ט ששמע מפיו הקדוש].

ודברי החפץ חיים הללו הם מעין דברי נבואה על מצב עם ישראל בעתיד, שהלא בתקופתנו או רואים לדאבונו את התממשות דברי החפץ חיים, שהישמעאלים הרוצחים נוהגים באכזריות שאינה נתפסת, ואלו הם פראי אדם ממש כפשוטו.

בפרעות הישמעאלים בחברון בשנת תרפ"ט, עמדו היהודים בחברון בקשרים עם הישמעאלים והסבירו להם שאינם מתערבים במריבה שבין הציונים לישמעאלים, וכל נכבדי העיר הישמעאלים הבטיחו להם שלא ירעו להם ולא יפריעו להם בחייהם, אבל בסוף בא יום זעם ועברו על הבטחתם ורצחו באכזריות אנשים נשים וטף, ואמרו אז גדולי הדור זיע"א שכיון שישמעאל הם פרא אדם, א"כ ההבטחה שלהם היא הבטחה של פראי אדם, ואין שום ערך להבטחה של פראי אדם.

הדרך להימלט מסכנת בני ישמעאל באחרית הימים

"ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל" (טז, טו).

בזוה"ק בפר' וארא (א, לב, א) איתא שכוחם של ישמעאל לאחוז בארץ הקודש ולעשות לנו צרות בארץ, הוא בזכות מה שהם מקיימין מצות מילה [אף שאין פורעין], ומבואר שם בזוה"ק שהם ישלטו ויעכבו את בני ישראל מלישב במקומם עד שייגמר להם זכות המילה, שאז יכרית הקב"ה בני ישמעאל ולא יישאר מהם שריד. (ועיי"ש עוד בזוה"ק על העתיד להתרחש באחרית הימים לפני ביאת משיח, שבני ישמעאל יעוררו מלחמה גדולה בעולם, עד שלבסוף יכרית הקב"ה את בני ישמעאל וישאיר את בני ישראל).

ויש ללמוד מזה שהרוצה לשמור עצמו מפגעי בני ישמעאל, יתחזק בקדושה ובשמירת הברית, ובזכות שמירת הברית שלנו בשלימות, הם יאבדו זכותם ויאבדו. ועל כן במיוחד בעת הזאת שנתגברו הצרות מישמעאל בארץ רח"ל, יראה כל אחד לשמור היטב עיניו ומחשבתו בקדושה, ובפרט שהיצה"ר מסית בתקופה האחרונה ע"י ניסיונות חדשים.

המהר"ל (בספרו 'נר מצוה', עניני ארבע מלכיות, ובספרו נצח ישראל פרק כ"א) כתב שמלכות ישמעאל ומלכות פרס הם מלכות אחת, שישמעאל נכלל בתוך מלכות פרס, וכפי שניכר במציאות שישמעאל ופרס שווים בהנהגותיהם ונימוסיהם

ומעשיהם, [עיי"ש שביאר שטעם זה לא נמנתה גלות ישמעאל כגלות חמישית ומשום שבאמת היא כלולה בגלות מלכות פרס].

ובזמנינו רואים אנו התגשמות דבר זה בעינינו, שישמעאל התאחדו יחד עם פרס (איראן) להצר לעם ישראל רח"ל, ויזכנו השי"ת לראות בנחמת ציון במהרה, ויאמר לצרותינו די ויחיש גאולתנו ופדות נפשינו בביאת משיח צדקינו במהרה.

הדרך להימלט מישמעאל אינה על ידי מלחמה אלא על ידי תפילות וביטחון

"ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל", (טז, טו).

פירש"י "אף על פי שלא שמע אברם את דברי המלאך שאמר וקראת שמו ישמעאל, שרתה רוח הקודש עליו וקראו ישמעאל", ע"כ.

ונראה מדברי רש"י שהשם ישמעאל אינו שם מקרי, אלא זהו השם הנכון והראוי לו, ולכן אע"פ שלא שמע אברם כן מהמלאך, מ"מ צפה ברוח הקודש וראה שזהו שמו הנכון.

וטעם ועניין שם זה מבואר בפרקי דר"א (פ"ב): "למה נקרא שמו ישמעאל שעתיד לשמוע הקב"ה באנקת העם ממה שעתידין בני ישמעאל לעשות בארץ באחרית הימים לפיכך נקרא שמו ישמעאל". והרי מבואר ששם ישמעאל בא לרמז לנו להתפלל לקב"ה בשעה שישמעאל יעשו לנו צרות, ואז ישמע א-ל ויענה לנו וישיענו מידם.

הקדוש רבי חיים ויטאל (בספר "עץ הדעת טוב" תהלים קכ"ד) ביאר העניין ביתר ביאור, שאין לנו שום דרך ותקווה להינצל מישמעאל על ידי מלחמות ותכסיסים שונים, אלא הדרך היחידה להימלט מישמעאל הוא על ידי שנבטח בקב"ה ונתפלל אליו וישיענו מידם.

ועיי"ש עוד בספר עץ הדעת טוב שהרחיב לבאר אודות גלות ישמעאל, שהיא קשה יותר מכל ארבעת הגלויות שעברו עלינו בימי גלותינו, שארבעת הגלויות הראשונים דומים ל'מים שוטפים' וכמו מי ששטפוהו המים וגופו קיים ולא נבלע לגמרי, אבל בגלות ישמעאל אינם רוצים רק 'לשטוף' אותנו אלא 'לבלוע' אותנו לגמרי ולמחות שם ישראל מתחת השמים כמו דבר הבלוע שאין מציאותו נודע כלל וכאילו לא היה, והם נמשלים ללסטים היוצאים ומקפחים בני אדם וחוזרים לאהליהם, ועתידים להצר את ישראל צרות קשות ומשונות שלא נראו כמותם, ומסיים שם "וא"כ אנחנו לא נדע מה נעשה ואין לנו תקוה אחרת זולתי שנבטח בשמו הגדול יתברך וישיענו מידם, וזהו שאמר עזרנו בשם ה' עושה שמים וארץ. כלומר סיבת בטחוננו בו 'יתב' הוא לפי שהוא אשר עשה את השמים ואת הארץ, ונודע כי לא בראם אלא בשביל ישראל שיקיימו את התורה, וא"כ מוכרח הוא שיעזרנו מידם ויגאלנו גאולה שלימה העתידה במהרה בימינו כדי שיהיה קיום לשמים ולארץ", עכ"ל.

הקב"ה וישיענו ברחמים גדולים, ובמהרה ינחלו בני ישמעאל מפלה גדולה ואז יבוא משיח צדקינו, וכמו שכתב בבעל הטורים על הפסוק (בראשית כ"ה י"ח) "על פני כל אחיו נפל" וז"ל "על פני כל אחיו נפל, וסמך ליה ואלה תולדות יצחק, לומר לך כשיפול ישמעאל באחרית הימים אז יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק", ע"כ.

דברים בענייני השעה שנאמרו השבוע דרך הטלפון לכינוס חיזוק בחו"ל

הכפירה שמכריזים ואומרים 'כוחי ועוצם ידי', וכאילו בכוח הזרוע ניצלנו עד עכשיו, וכאילו בכח הזרוע יוכלו להביא את גאולת את עם ישראל, חס ושלום, וכבר בשעת הקמת המדינה אמר הרשע בן גוריון, 'הצבא שלנו אינו כמו כל צבא, שכל צבא נועד זה רק כדי להילחם באויבים, אבל הצבא שלנו הוא להרגילם לחיי חופשיים, ולנתק אותם מההורים, וגם להשריש בהם ההשקפה שרק בכוחותינו נוכל לכבוש ולנצח, עפרא לפומיה.

והנה המצב לצערנו נעשה גרוע, והשנאה לעם ישראל רק מתגבר. יהודי יושב בניו יורק וחושב שהוא בטוח, אבל צריך לידע שאין מי שיכול להיות רגוע ולומר שלום עלי נפשי, שהשנאה מתגבר והולך. והעצה היחידה הוא להשתתף ולתמוך בישיבות ובכוללים שמוסיפים ומפרסמים כבוד שמים, ויעזור השי"ת שבמהרה יתגלה לעין כל שיד ה' רוממה, ויתקיים המקרא "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא לבדו", ויתגדל ויתקדש שמייה רבא אמן.

קול זעקה גדולה ומרה שומעים בארצנו ארץ הקודש, אוי לנו כי חטאנו. אנחנו נמצאים עכשיו במצב קשה בארץ ישראל. ובגמ' בתענית (כא, ב) מבואר שאם יש חרון אף בארץ ישראל אז הסכנה הוא גם על בני חוץ לארץ, ומשום שאם גבירה לוקה שפחה לא כל שכן. ולכן תושבי חוץ לארץ הם שותפים איתנו יחד בצרה הזאת, שאם אנחנו בסכנה, גם הם בסכנה.

והנה המלחמה כאן בארץ ישראל אינו רק מלחמה גשמית, אלא גם 'מלחמה' רוחנית בעוה"ר, ורק היום שמענו שיש כמה אלפים מהחרדים שביקשו מהצבא להתגייס 'בהתנדבות', ברצונם לקבל חלק ונחלה במלחמות צבא הציונים ה' ישמרנו, וזהו נורא ואיום - וכמו שאמרו חז"ל (מ"ר במדבר כא, ה) "גדול המחטיאו יותר מההורגו".

ולכן עכשיו חובת השעה לפרסם דעת תורה אמיתית על הצבא, שזהו 'צבא

סגולה לשמירה - להינצל מכל רע כמנהג מרן שליט"א

לאחר שכתב מרן שליט"א מכתב קדשו אודות חובת השעה, והזכיר בו הסגולה לשמירה מכל צרה לערוך כופר נפש ולתת צדקה לעניים כמניין שמו וכסגולת הרמב"ן ז"ל, נהג רבינו הלכה למעשה והפריש 345 ש"ח כמניין שמו והעבירם ליקופת העיר, כשעל גבי המעטפה כתב בכת"י ז"ל: לכופת קופת העיר פדיון וכופר נפש להינצל מאיבה ומלחמה, משה שטרנבוך כ"ד תשרי תשפ"ד.

לקיום סגולת הקודש כמנהג מרן שליט"א לשמירה מכל איבה וצרה, ניתן לחייג ליקופת העיר עבור 'מגבית כופר נפש של ראש המשפחה' 1800-39-47-47

נדבת ידידינו עוז הרב יוסף הלברשטט שליט"א ממקורבי מרן שליט"א.

לעילוי נשמת אחותו, אשת החסד מרת יהודית בת ר' חיים לנגה ע"ה, נלב"ע י"ז חשוון תשפ"א, ת.נ.צ.ב.ה.